

1. Inleiding

Op 16 oktober 2014 heeft de raad de Beleidsnota Wmo 2015–2016 vastgesteld. Hierin is het Wmo-beleid voor de jaren 2015–2016 van de 5 samenwerkende Bollengemeenten beschreven. Op 7 oktober 2014 heeft het college de Lokale uitwerking van dit beleid in concept vastgesteld en voor advies aan de Wmo-adviesraad aangeboden.

Advisering Wmo-adviesraad

Op 1 december 2014 is het uitgebreide advies van de Wmo-adviesraad binnengekomen en direct in behandeling genomen. De adviezen, kanttekeningen en vragen uit de adviesnota zijn bestudeerd en stuk voor stuk behandeld. Dat is terug te lezen in de Responsnota die het college op 16 december 2014 heeft vastgesteld. In een aantal gevallen hebben de adviezen van de Wmo-adviesraad vervolgens geleid tot aanpassingen van deze Lokale Uitwerking. In de responsnota is beschreven en gemotiveerd waar adviezen zijn overgenomen en waar niet.

Transitie en transformatie; startdocument

De Lokale uitwerking van het Wmo-beleid beslaat de periode 2015 – 2016. Het is een startdocument voor het vervolgproces. Ook de regionale beleidsnota heeft betrekking op die twee jaren.

Op 1 januari 2015 is de nieuwe Wmo2015 van kracht. Daarmee is de transitie een feit. De beoogde transformatie begint echter pas dan. Het accent van de inspanningen heeft er eerst en vooral op gelegen om mensen die op grond van de AWBZ extramurale zorg ontvangen een “zachte landing” te laten maken in de Wmo. Vanaf 2015 gaan we verder werken aan preventie en het ontwikkelen van algemene voorzieningen.

Visie op het sociaal domein

In de door de raad in juli 2013 vastgestelde “Visie op het sociaal domein” is het volgende bepaald over missie, visie, strategie en de rol als regisseur:

Na de transitie zal er veel veranderd zijn, m.n. in de verantwoordelijkheden. Een aantal zaken blijft de exclusieve bevoegdheid van gemeenten: de verplichting tot handhaven waar het mis gaat en het verdelen van middelen alsmede het beoordelen van nut en noodzaak van de inzet daarvan. Dit is en blijft een exclusieve rol van de overheid en

onderscheidt haar van de burger. Dit schept geheel eigen verantwoordelijkheden in relatie tot de verwachtingen die we van de burgers hebben.

Vanwege onze unieke rol en bevoegdheden maken we deze visie, die transparant beschrijft welke keuzes we maken en wat de effecten en consequenties ervan zijn. Deze visie is het begin van de horizontale verantwoording aan onze burgers.

Missie:

- Mensen grote verantwoordelijkheid en zelfstandigheid geven.
- Met hulp en ondersteuning ‘zo licht als kan, zo zwaar als moet’.
- Een goede balans tussen individu, samenleving en overheid staat daarbij centraal.
- Wij verdelen op een zo doelmatig en efficiënt mogelijke manier de schaarse middelen op basis van wettelijke verplichtingen en resultaatafspraken.

Visie: In Hillegom werken inwoners samen aan hun welzijn, waar nodig geholpen door maatschappelijk middenveld en overheid. Wederkerigheid is gemeengoed, net als eigen verantwoordelijkheid, met de gemeente en het maatschappelijk middenveld als samenwerkingspartners en in het uiterste geval als (tijdelijk) vangnet. De gemeente concentreert zich op de verdeling van de middelen en op het voorkomen van misstanden en treedt, waar nodig, handhavend op. De gemeente geeft verantwoordelijkheid en vertrouwen aan de inwoners en hun netwerk, het maatschappelijk middenveld en de specialisten en benut hun expertise. Bij het benutten van eigen kracht van inwoners accepteren we dat mensen doorgaans zelf kiezen voor manieren en standaarden van leven. Zij zullen de consequenties van hun keuzes zelf moeten dragen. Als hun keuzes echter het belang van anderen of het algemeen belang schaden, grijpt de overheid in. We beseffen dat niet iedere inwoner over voldoende eigen kracht beschikt en zorgen voor stut en steun.

Strategie: Eenvoud en minimale bureaucratie zijn de uitgangspunten. We durven af te wachten en mensen de kans te geven hun eigen kracht, en dat van hun netwerk, te gebruiken. We zorgen dat de echte, soms onderliggende, vraag naar boven komt en zorgen zo voor het juiste antwoord. We uiten onze verwachtingen en leggen uit waarom we dat verwachten. We gaan wederzijdse resultaatverplichtingen aan en verbinden wederzijdse consequenties aan het niet nakomen van afspraken. Dit proces zal stoelen op maatwerk en kan per inwoner verschillen. Het is een proces waarin dingen ook mis kunnen en mogen gaan.

Rol van de gemeente als regisseur

We onderscheiden twee typen gemeentelijke regie:

- Participeren in netwerken die belang hebben bij het bereiken van een bepaald resultaat. De gemeente organiseert dit zodanig dat de kennis die voorhanden is in de samenleving maximaal wordt ingezet (vb WMO netwerk)
- Uitbesteden: gemeentelijke taken worden door private partijen of Gemeenschappelijke Regelingen (vb GGD) uitgevoerd.

Beide typen regie zijn nodig om de transformatie in het sociaal domein succesvol te laten zijn.

De Wmo

Op het gebied van de Wmo geven we onze maatschappelijke partners ook een prominente plek in de uitvoering. Bij de invoering van de kanteling in de Wmo begin 2013 zijn we gestart met het Wmo netwerk Hillegom. Halverwege 2013 is op initiatief van woningcorporatie Stek en HOZO de Werkgroep wonen, zorg en welzijn gestart. Begin 2014 is op initiatief van Stichting Welzijn Hillegom de Werkgroep dagbesteding gestart.

Maatschappelijke partners nemen zelf initiatief om samenwerkingsverbanden aan te gaan in werkgroepen die heel gericht met een specifiek thema aan de slag gaan. De rol van gemeente in deze werkgroepen is vooral richtinggevend en kaderstellend om er voor te zorgen dat de plannen binnen de marges van wetgeving, beleid en budget worden ontwikkeld. Van belang is dat de werkgroepen vooral veel ruimte krijgen om vanuit hun gebundelde deskundigheid met creatieve oplossingen te komen.

2. Van Wmo netwerk Hillegom naar sociaal team Hillegom

Het Wmo netwerk is in 2013 opgericht om samen met onze maatschappelijke partners de voorbereidingen te treffen voor de kanteling in de Wmo. Centraal in de kanteling staat het zogenaamde keukentafelgesprek waarin de persoonlijke situatie van de klant op alle leefgebieden geïnventariseerd wordt om individueel maatwerk te kunnen leveren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde verantwoordelijkheidsladder waarin opeenvolgend de eigen kracht, het sociale netwerk, algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen aan bod komen. Een nieuwe aanpak waarin een tiental professionals van het Wmo netwerk eind 2012 zijn bijgeschoold / getraind om deze gesprekken vanaf januari 2013 voor ons te kunnen voeren. Onze maatschappelijke partners nemen hiermee een prominente rol in bij het toegangstraject van de Wmo.

Ten gevolge van de decentralisatie van taken vanuit de AWBZ en de daarop aangepaste nieuwe Wmo 2015 staan we aan de vooravond van de volgende (grootschalige) ontwikkeling in de Wmo. Een uitbreiding van doelgroepen en taken waar gemeenten verantwoordelijk voor worden en een uitbreiding van zorgaanbieders waar we nog geen samenwerkingsrelatie mee hebben. Dit betekent dat we ons ook hier zorgvuldig op moeten voorbereiden. Er is gekozen om vanuit de bestaande structuren door te ontwikkelen.

We hebben regionaal een evaluatie laten doen naar de werking van de verschillende methodes die we regionaal gebruiken voor de toegang. Uit het evaluatierapport blijkt dat de strikte scheiding tussen keukentafelgesprek door maatschappelijke organisaties en indicatiegesprek door ISD Bollenstreek tot gevolg heeft gehad dat:

- Een aantal cliënten het gevoel had twee keer eenzelfde soort gesprek te voeren.
- Een keukentafelgesprek soms als overbodig werd ervaren omdat het overduidelijk was dat er een maatwerkvoorziening nodig was.

Dit betekent dat we de aanbevelingen uit de evaluatie ter harte nemen en de inrichting van het toegangsmodel hierop aanpassen.

Overigens wordt in de Wmo 2015 de term “keukentafelgesprek” niet meer gebruikt, maar wordt hier “het gesprek” genoemd. De opzet is grotendeels gelijk.

2.1 Samenstelling.

In het sociaal team zetten we de samenwerking voort met onze partners:

- Stichting Welzijn Hillegom (SWH)
- Hillegomse Organisatie voor Zorgverlening aan Ouderen (HOZO)
- Kwadraad
- MEE
- Zorgbalans
- Marente
- Buurtzorg
- Draagnet
- Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (ISD)

Vanaf 2015 worden gesprekken gevoerd door professionals van SWH, Kwadraad, HOZO, MEE en de ISD Bollenstreek. De andere partners voeren geen keukentafelgesprekken maar participeren wel in het sociaal team. We beschouwen hen als de “flexibele schil”.

Vanwege de hoge frequentie waarmee maatwerkvoorzieningen volgen op een hulpvraag, laten we de ISD nu ook meedoen met het voeren van het (keukentafel)gesprek. Daarmee voorkomen we dat de hulpvrager onnodig meerdere gesprekken moet voeren en kunnen we de tijd tussen hulpvraag en maatwerkvoorziening verkorten.

We gaan –in nauw overleg met de gespreksvoerders (maatschappelijk middenveld én de ISD)– aan de slag om de verslaglegging van het gesprek zodanig te verbeteren, dat daarmee, indien nodig, de indicatie voor een maatwerkvoorziening gesteld kan worden, zonder dat daarvoor een extra huisbezoek aan de hulpvrager noodzakelijk is.

Naarmate er meer algemene voorzieningen tot ontwikkeling komen, neemt het aandeel van de andere maatschappelijke partners in de gesprekken weer toe. Voor een algemene voorziening wordt geen indicatie gesteld.

Met de komst van nieuwe taken hebben we ook andere expertise nodig in het sociaal team. Bij de doorontwikkeling verbreden we het team met partners op het gebied van:

- het medisch domein: in eerste instantie wijkverpleegkundigen, maar ook huisartsen,
- (zorg voor) verstandelijk gehandicapten,
- (zorg voor) lichamelijk gehandicapten,
- geestelijke gezondheidszorg (GGZ),
- dagbesteding,
- waar nodig woningcorporatie of wijkagent.

2.2 Toegang.

In de nieuwe Wmo 2015 en specifiek in de bijbehorende modelverordening Wmo wordt er een scheiding aangebracht tussen een melding van een hulpvraag en een aanvraag voor een maatwerkvoorziening door een onderzoek.

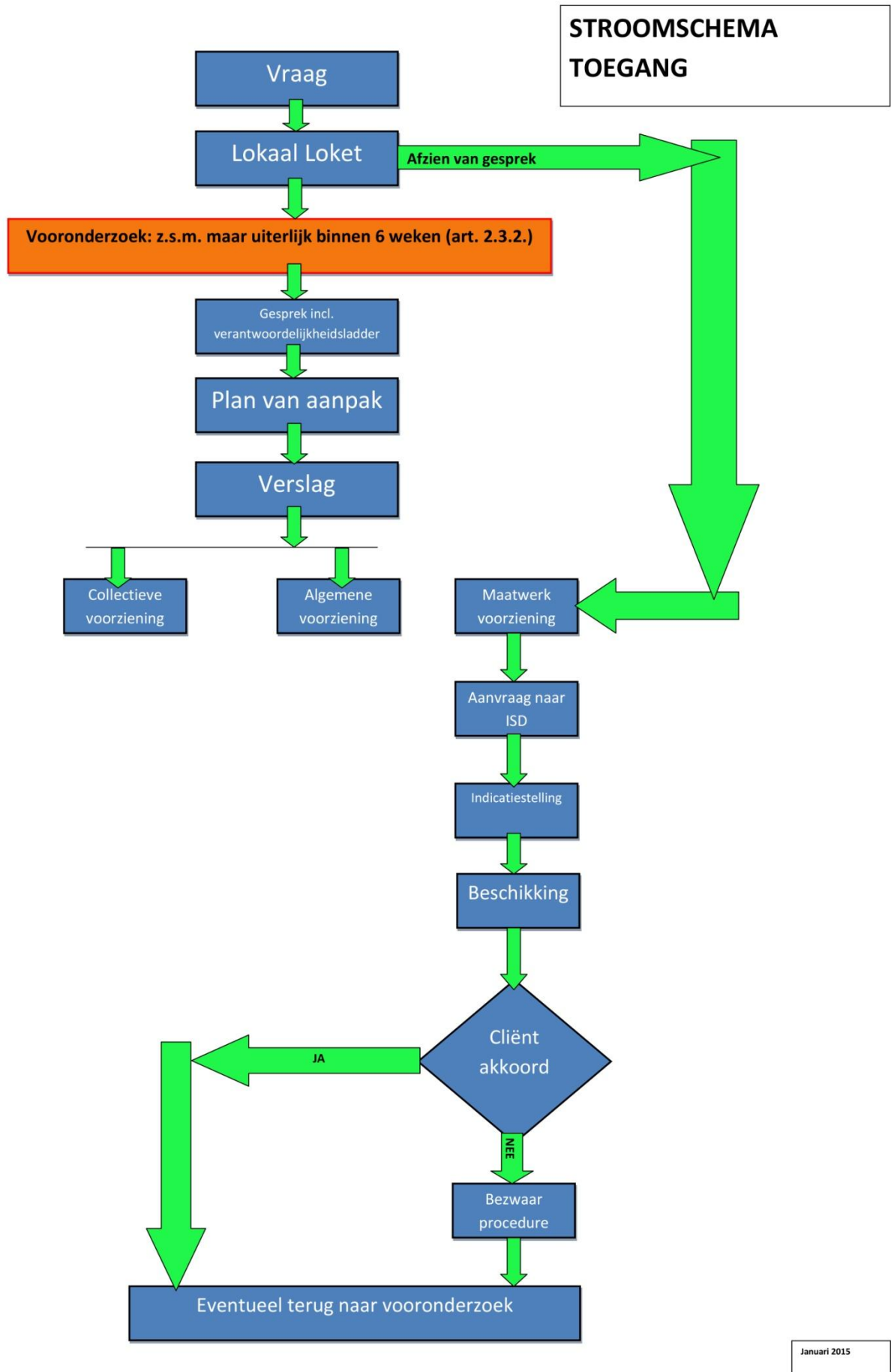
Iedere aanvraag voor een maatwerkvoorziening moet met ingang van 2015 vooraf worden gedaan door een melding en een onderzoek. Gemeenten mogen hier alleen van afwijken als de cliënt “genoegzaam” bekend is bij gemeente en de cliënt er zelf mee instemt om de onderzoeksfase over te slaan.

Hiermee zijn er 5 toegangstrajecten mogelijk:

1	Directe afhandeling aan het lokaal loket. Geen onderzoeksfase en geen indicatiefase.
2	Alleen een onderzoeksfase. Geen indicatiefase. (als er geen maatwerkvoorziening nodig is)
3	Een onderzoeksfase en een indicatiefase. (als er wel een maatwerkvoorziening nodig is)
4	Alleen een indicatiefase. (als de cliënt bekend is en instemt met overslaan onderzoeksfase)
5	Een indicatiefase gevolgd door een onderzoeksfase. (als uit 4 blijkt dat er meer aan de hand is)

Schematisch ziet de toegang er voor Hillegom als volgt uit :

We gaan met onze maatschappelijke partners en de ISD verder afstemmen hoe we dat in Hillegom in de praktijk vorm gaan geven. Snelle en duidelijke toegang tot algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen staan daarbij voorop.

Januari 2015

2.3 Aansturing

In het Wmo netwerk zijn de deelnemers in dienst bij de eigen organisaties. Aansturing vindt ook plaats vanuit de eigen organisatie waarbij gemeente regie voert op de samenwerking en het Wmo netwerk faciliteert. Tijdens de bijeenkomsten wordt de voortgang bewaakt en bijgestuurd waar nodig. De managers van de instellingen die in het Wmo netwerk participeren, constateren dat de samenwerking in de huidige vorm te vrijblijvend is.

Bij de doorontwikkeling naar een sociaal team gaan we deze vrijblijvendheid in de samenwerking verminderen om de slagkracht te versterken. Gezien de komst van de nieuwe doelgroepen verwachten we complexere vraagstukken waar een multidisciplinaire aanpak voor nodig is. Het team is in principe zelfsturend. Daar waar noodzakelijk organiseren we op managementniveau doorzettingsmacht. Wellicht is de inzet van een “kwartiermaker” nodig om de organisatie van het Wmo-netwerk / team verder vorm te geven. De huidige samenwerking is nog niet formeel vastgelegd. We nemen de randvoorwaarden en de verbeterpunten van het Scio evaluatierapport mee in de samenwerkingsafspraken.

In 2014 hebben we een coach ingezet om de deelnemers inhoudelijk te trainen en begeleiden. Indien noodzakelijk zetten we dit 2015 voort.

We denken nog na over de gemeentelijke aansturing. We stemmen dit met onze collega's in de Bollenstreek af en trekken zoveel mogelijk samen op in de doorontwikkeling van de sociale teams.

2.4 Bevoegdheden.

De partners van het Wmo netwerk die voor ons de gesprekken voeren hebben hiervoor de volgende taken en bevoegdheden gekregen:

- bij de cliënt op huisbezoek gaan,
- (keukentafel)gesprekken voeren,
- daarvan een verslag maken dat tevens kan dienen als aanvraag voor een maatwerk voorziening,
- toegang tot het cliënt registratie volg systeem (CRVS) om alle benodigde gegevens in te registreren en
- na 3 maanden bij de cliënt monitoren of alles naar wens is afgehandeld.

Bij de doorontwikkeling worden de bevoegdheden van het kernteam uitgebreid. Het kernteam vervult met name in de onderzoeksfase een belangrijke rol. Het onderzoek moet op een dusdanig volledige en zorgvuldige wijze uitgevoerd worden dat als er bij de oplossingsrichtingen sprake is van een maatwerkvoorziening, ISD Bollenstreek na ontvangst van de aanvraag in staat is om binnen de wettelijk vastgelegde afhandeltermijn van 2 weken de indicatiefase af te kunnen ronden.

De verslaglegging en de expertise en bevoegdheden van de gespreksvoerders moeten op een dusdanig niveau gebracht worden dat de onderzoeksfase en de indicatiefase goed op elkaar aansluiten. Daarmee zorgen we ervoor dat zowel voor de organisaties als de klant het toegangsproces zo efficiënt en adequaat mogelijk verloopt.

2.5 Deskundigheid en kwaliteit.

Door de uitbreiding van de bevoegdheden en taakstelling van het kernteam worden de leden van het kernteam generalisten op het sociaal domein. Zij moeten brede kennis bezitten (of snel toegang te kunnen hebben tot deze kennis) op alle leefgebieden van de cliënt. Daarnaast moeten zij in staat zijn om tijdig de onderzoeksfase af te ronden met daarin gespreksvoering met de cliënt, raadpleging bij specialisten in de 2^e lijn, uitgebreide verslaglegging, registratie in het cliëntregistratiesysteem en casemanagement / coördineren van de hulpvragen van de cliënt. Daarbij wordt van het kernteamlid verwacht dat deze zich inspant voor de samenwerking en het op peil houden van de deskundigheid en kwaliteit.

2.6 Financiën

De kosten voor het scholingstraject eind 2012 zijn door de gemeente betaald. De extra ureninzet van de gespreksvoerders in het Wmo netwerk wordt door gemeente gecompenseerd met een uurtarief van € 50,- per uur. Dit is een tegemoetkoming in de kosten want de uurtarieven liggen bij iedere organisatie hoger. We zijn dit overeengekomen omdat het voeren van keukentafelgesprekken geen onderdeel uitmaakt van het reguliere werk en we in de aanloop / overgangsfase van de kanteling dit geen drempel voor deelname wilden laten zijn voor onze maatschappelijke partners. Afspraak is dat op termijn het voeren van het gesprek wel onderdeel wordt van het reguliere werk en deze financiële compensatie voor de ureninzet dan komt te vervallen.

Bij de doorontwikkeling van dit team gespreksvoerders blijft deze afspraak van kracht. De einddatum schuift onder invloed van de decentralisatie op naar januari 2016. We verwachten ongeveer 170 nieuwe klanten (met 215 indicaties) die vanaf 2015 vanuit de AWBZ onder de verantwoordelijkheid van de Wmo komen. Deze nieuwe klanten komen gespreid over het overgangsjaar 2015 naar ons toe. Wanneer is afhankelijk van de looptijd van hun huidige indicatie. Met al deze klanten moet een gesprek worden gevoerd om de persoonlijke situatie in beeld te krijgen zodat we goed in staat zijn om daadwerkelijk passend individueel maatwerk te kunnen leveren.

Nadat deze instroom aan nieuwe klanten is verwerkt verwachten we van onze maatschappelijke partners dat het dan reguliere volume aan klanten met de dan reguliere in- en uitstroom ook als regulier werk wordt opgevangen.

Zoals eerder aangegeven denken we na over de aansturing van het sociale team. We vinden het daarbij van belang dat het team zelf initiatieven neemt om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. Dit betekent dat we naast de compensatieregeling voor de extra ureninzet een werkbudget reserveren voor het kernteam (eventueel aangevuld met partners uit de flexibele schil): ten behoeve van deskundigheidsbevordering, praktijkdagen, complexe casuïstiekbespreking, peer to peer education of intervisiebijeenkomsten.

3. Werkgroep wonen, zorg en welzijn

Op initiatief van woningcorporatie Stek en zorgaanbieder HOZO is halverwege 2013 een werkgroep wonen, zorg en welzijn samengesteld die een eerste verkenning heeft uitgevoerd over de mogelijke gevolgen/ risico's van de extramuralisering van de zorg. Het streven om mensen langer thuis te laten wonen met zoveel mogelijk de benodigde hulp en ondersteuning aan huis, geeft een verschuiving van zorginstellingen naar (aangepaste, geschikte) particuliere woningen. Dit thema is met een 30 tal deelnemers vanuit diverse maatschappelijke organisaties verder uitgediept. Het resultaat is een intentieverklaring tot meer samenwerking op een aantal concrete thema's en een werkdocument met aanvullende thema's. Deze intentieverklaring is ondertekend door Stek, HOZO, SWH, Kwadraad, MEE, Zorgbalans, Marente en ISD Bollenstreek. Het college heeft besloten om onder regie van de gemeente uitvoering te geven aan de samenwerkingsafspraken.

De thema's in de intentieverklaring zijn:

1. Ontwikkelen vrijwilligersvacaturebank.
2. Oprichting sociaal team.
3. Woningaanpassingen.

Het tweede thema "oprichting sociaal team" staat omschreven in de voorgaande uitwerking.

Het derde thema "woningaanpassingen" is vooral een lange-termijn aanpak. Dit thema krijgt een prominente plek in de woonvisie die momenteel in ontwikkeling is.

In deze paragraaf gaan we in op het eerste thema "de ontwikkeling van een vrijwilligersvacaturebank".

3.1 Zorgvoorelkaar.com

In overleg met onze maatschappelijke partners hebben we er voor gekozen om zorgvoorelkaar.com als instrument te gebruiken om vraag en aanbod van vrijwilligers te matchen. Met dit instrument creëren we een "marktplaats voor zorgondersteuning" die veel breder van opzet is dan een vrijwilligersvacaturebank.

We hebben verkend of we dit initiatief samen met onze buurgemeenten konden oppakken. Na overleg hebben onze buurgemeenten besloten om (nog) niet met dit initiatief te willen starten.

De Hillegomse versie wordt Hillegomvoorelkaar.com. SWH gaat dit voor ons beheren en onderhouden. Promotie doen we met alle partners in het Wmo netwerk.

3.2. Werkdocument “Samen de zorg, wonen en welzijn vernieuwen in Hillegom”.

Na de afronding van de drie werkconferenties is een werkdocument opgesteld met vervolgstappen.

Dit werkdocument bevat concrete thema's waar we op de korte termijn al mee aan de slag kunnen gaan en die gerelateerd zijn aan de decentralisatie van de AWBZ. Daarnaast bevat het werkdocument een aantal lange termijn vraagstukken die op een strategisch niveau in gezamenlijkheid moeten worden opgepakt.

3.2.1. Korte termijn thema's

Twee korte termijn thema's zijn al opgenomen in de intentieverklaring. Het betreft de inrichting van een vrijwilligersvacaturebank en de oprichting van een sociaal team. Aanvullend worden nog twee thema's benoemd in het werkdocument:

- Mantelzorgondersteuning. (dit werken we regionaal uit)
- Dagbesteding. (zie paragraaf 4)

3.2.2. Lange termijn vraagstukken

Naast het lange termijn vraagstuk van de woningaanpassingen zijn er nog twee andere lange termijn vraagstukken benoemd:

- Betere signalering van kwetsbare burgers / situaties.
- Burgers beter voorbereiden op hun oude dag.

De werkgroep wonen, zorg en welzijn gaat samen met alle relevante partners verder werken aan oplossingen voor deze vraagstukken.

HOZO heeft al plannen ontvouwd voor een arrangement ten behoeve van bewoners van seniorencomplexen waarin een combinatie van algemene voorzieningen wordt aangeboden (o.a. hulp bij het huishouden, alarmering, boodschappenservice, ontmoeting). Langer zelfstandig wonen wordt daarmee bevorderd.

4. Dagbesteding

Personen die nu de indicatie “begeleiding groep” hebben vanuit de AWBZ en nog steeds thuis wonen komen vanaf 2015 onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Begeleiding groep wordt veelal “dagbesteding” genoemd. In deze paragraaf hanteren we daarom het begrip “dagbesteding”. Uitgangspunt bij de transitie van de Wmo is dat we toewerken naar meer algemene voorzieningen in plaats van maatwerk (individuele) voorzieningen. Delen van de dagbesteding lijken zich goed te lenen voor deze transitie.

Een werkgroep samengesteld bestaande uit onze maatschappelijke partners is aan het werk om deze mogelijkheden uit te werken. De samenwerkende partners zijn:

- SWH
- HOZO
- Tuinderij Buitenkans
- 's-Heerenloo
- Zorgbalans
- Gemiva – SVG
- Het Raamwerk

Er is inmiddels een schets aan ons gepresenteerd. Daarin wordt een mix van maatwerk- en algemene voorziening uitgewerkt. We zijn met elkaar in gesprek over de uitwerking van het initiatief. In februari 2015 is een volgend overleg gepland.

Omdat algemene voorzieningen voorliggend zijn aan maatwerkvoorzieningen, onderzoeken we welke vormen van dagbesteding zonder indicatie aangeboden kunnen worden.

Dit laat onverlet dat niet alles is te ondervangen met algemene voorzieningen en een aanbod aan maatwerkvoorzieningen moet blijven bestaan. Parallel aan dit lokale initiatief heeft ISD Bollenstreek maatwerkvoorzieningen, waar ook dagbesteding deel van uitmaakt, ingekocht.

Dagbesteding senioren

In 2013 zijn Stichting Welzijn Hillegom en HOZO samen gestart met dagbesteding voor senioren. In het Pluspunt bieden zij dagbesteding voor kwetsbare ouderen (zoals beginnende dementie, andere culturele achtergrond, niet aangeboren hersenletsel). Dit is niet op indicatie. In 2015 zetten we de subsidie hiervan voort.

5. Individuele begeleiding

Personen die nu een indicatie “individuele begeleiding” hebben vanuit de AWBZ en nog steeds thuis wonen, komen vanaf 2015 onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Individuele begeleiding wordt in de huidige AWBZ geïndiceerd als mensen een matige of ernstige beperking hebben op een van de volgende gebieden:

- Sociale redzaamheid (de regie over het eigen leven)
- Bewegen en verplaatsen (het zelfstandig voortbewegen)
- Probleemgedrag (agressief of dwangmatig)
- Psychisch functioneren (denken, concentreren en waarnemen)
- Geheugen en oriëntatie (geheugen en bewustzijn)

Evenals bij de dagbesteding gaat onze voorkeur uit naar begeleiding in de vorm van een algemene voorziening. Ook hier realiseren we ons dat maatwerkvoorzieningen als sluitstuk voor de zorg overeind moeten blijven.

De eerste twee gebieden (sociale redzaamheid en bewegen en verplaatsen), kunnen (voor een deel) met inzet van burgerkracht en / of als algemene voorziening aangeboden worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om thuisadministratie voor post- en bankzaken, een training “reizen met openbaar vervoer” of een vrijwilliger die meereist.

Voor de overige gebieden (probleemgedrag, psychisch functioneren, geheugen en oriëntatie) is begeleiding door professionals noodzakelijk. Of deze professionele inzet dan met of zonder indicatie kan worden aangeboden, onderzoeken we samen met onze maatschappelijke partners van het sociaal team.

6. Hulp bij het huishouden als algemene voorziening

Indicaties voor lichte vormen van Hulp bij het Huishouden (HbH1) lopen voor de mensen die al geïndiceerd zijn door tot uiterlijk 1 januari 2016. Voor nieuwe klanten gaan we een algemene voorziening in het leven roepen. Dat betekent dat deze vorm van Hulp bij het Huishouden in principe voor iedereen die daaraan behoefte heeft, zonder indicering, beschikbaar komt. Bij een algemene voorziening komen de kosten in principe voor rekening van degene die daarvan gebruik maakt.

De ISD heeft overeenkomsten gesloten met aanbieders voor Hulp bij het Huishouden op indicatie. Via het zogenaamde “Stipter-model” kunnen mensen met HbH-

indicatie een keuze maken uit de verschillende aanbieders. Hier geldt het systeem van inkomensafhankelijke eigen bijdragen.

Om *niet-geïndiceerde* hulp bij de huishouding tegen een redelijk tarief beschikbaar te krijgen, kan deze parallel aan de geïndiceerde vorm worden “ingekocht”. Er is door het rijk een “Huishoudelijke Hulp Toelage” gecreëerd, waarmee beoogd wordt de negatieve arbeidsmarkteffecten van het verdwijnen van HbH1 als maatwerkvoorziening te compenseren. Het rijk stelt als voorwaarde voor het verstrekken van de Toelage, dat de aanvraag wordt ingediend door de gemeente samen met de aanbieder(s). De ISD dient hiervoor *samen met* de aanbieders van de (geïndiceerde) HbH een aanvraag in, omdat de ISD de contracten voor de maatwerkvoorziening HbH beheert. Dit laat onverlet dat de gemeente in principe voor algemene voorzieningen zorgt, niet de ISD.

Met een toelage van het rijk is er in de jaren 2015 en 2016 budget beschikbaar, waarmee we gebruikers van HbH als algemene voorziening financieel kunnen compenseren.

Voor inwoners die op maximaal 110% van de bijstandsnorm zitten kan een beroep worden gedaan op bijzondere bijstand. Voor inwoners met wat hogere inkomens wordt een vouchersysteem ingevoerd, waarmee tegen reductie HbH kan worden ingekocht.

Het invoeren van Hulp bij het huishouden als algemene voorziening is een bevoegdheid van de raad. In februari kan de raad hierover een besluit nemen.

7. Cultuurbeleid

In de huidige Wmo nota hebben we ervoor gekozen om cultuurbeleid onderdeel te laten zijn van het Wmo beleid. Met de nieuwe Wmo ligt deze keuze minder voor de hand. De nieuwe Wmo gaat immers uit van leefgebieden en niet meer van prestatievelden, zoals in het verleden. Om deze reden gaan we het cultuurbeleid evalueren en actualiseren. Dat doen we samen met onder andere culturele instellingen.

8. Financiën : Reserve Sociaal Domein en Wmo-budget

De Reserve Sociaal Domein is ingesteld om innovatie van voorliggende voorzieningen uit te bekostigen en daarmee gebruik van maatwerkvoorzieningen te voorkomen (de kanteling in de Wmo). Daarnaast is de een buffer. We verwachten in

de komende jaren voor beide doelen een beroep te doen op de Reserve. Deze reserve is overigens niet alleen bedoeld voor de Wmo, maar ook voor de gevolgen van de invoering van de Jeugdwet en de Participatiewet.

In geval van de laatste wet betekent dat er een nieuwe doelgroep onder de reikwijdte van de Wmo komt te vallen. Omdat een aantal mensen niet meer in aanmerking komt voor beschut werken, zal er een groter beroep worden gedaan op de dagbesteding.

8.1. Innovatie.

Zoals in de voorgaande paragrafen beschreven staan we aan de vooravond van een enorme transformatie van het sociaal domein. We krijgen met de decentralisaties niet alleen taken overgeheveld vanuit het Rijk, maar ook de opdracht deze taken op een efficiëntere manier uit te voeren gezien de kortingen die doorgevoerd worden op de gedecentraliseerde budgetten. Innovatie is noodzakelijk om de wettelijk vastgelegde zorgcontinuïteit te waarborgen met minder beschikbaar budget. Werkgroepen die voortkomen uit “wonen, zorg, welzijn” en waarin onze maatschappelijke partners samenwerken, zijn kweekvijvers voor deze benodigde innovatie. Met name in het overgangsjaar 2015 gaan we samen aan de slag om nieuwe vormen van zorgondersteuning met elkaar uit te proberen.

8.2. Buffer.

Het uitgangspunt is Rijksbudget = werkbudget. Met andere woorden: met het geld wat we van het Rijk krijgen moeten we het zien te doen. Naar verwachting gaat dit ons de komende twee jaar niet lukken en moeten we een beroep doen op de Reserve Sociaal Domein om het tekort op het Rijksbudget op te kunnen vangen. Oorzaken voor de te verwachten tekorten zijn:

- De berekening van het budget is gebaseerd op gegevens van Vektis, CAK, Zorgkantoor en CIZ die echter verschillende peiljaren of peildata gebruiken. De gegevens zijn niet goed met elkaar te vergelijken. Bovendien zijn er in 2014 nog aanvullende maatregelen genomen in de AWBZ, waarvan de financiële consequenties voor de gemeenten niet inzichtelijk zijn.
- Overgangsrecht. In de nieuwe Wmo 2015 is een overgangsrecht opgenomen waarin de continuïteit van de zorg voor de nieuwe doelgroepen verankerd is. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor deze zorgcontinuïteit maar krijgen hier wel minder budget voor dan in de AWBZ het geval was.

- Open eind regeling. Als burgers ondersteuning nodig hebben mag dat niet worden afgewezen met het argument dat het budget op is. Dit maakt het lastig in te schatten of we binnen het beschikbare budget blijven.
- Het opzetten en innoveren van algemene voorzieningen kost tijd. Dat betekent dat er in de beginperiode veel zal worden verstrekt als een maatwerkvoorziening. Naarmate het aanbod van algemene voorzieningen zich doorontwikkelt zal het beroep op de maatwerkvoorzieningen kunnen afnemen. Naar verwachting kan dit wel 1 tot 2 jaar in beslag nemen.

8.3. Wmo- Budget

De verdeling van het budget voor de nieuwe taken in de Wmo die in de mei circulaire bekend is gemaakt geeft het volgende beeld voor het overgangsjaar 2015.

Decentralisatie AWBZ

Omschrijving	macrobudget	%	Hillegom	2015
Begeleiding groep, individuele begeleiding en kortdurend verblijf	832	47,97%	901.634	ISD
Idem als PGB	228	13,15%	247.193	ISD
persoonlijke verzorging	58	3,34%	62.836	ISD
overig AWBZ	133	7,69%	144.641	ISD
Extramuralisering 2014-2015	222	12,80%	240.567	ISD
Groei volume loon en prijsbijstelling (voorlopig 2014)	158	9,11%	171.214	ISD
Nominale indexatie	103	5,94%	111.614	ISD
Totaal decentralisatie AWBZ	1735	100,00%	1.879.700	

Overige nieuwe taken

Omschrijving	macrobudget	%	Hillegom	2015
budget na afschaffing Wtcg en CER	216	29,15%	234.065	ISD
budget sociale wijkteams	10	1,35%	10.836	Gemeente
budget ondersteuning en waardering mantelzorgers	70	9,45%	75.854	Gemeente
budget doventolk	8	1,08%	8.669	ISD
aanvullend uitvoeringsbudget	42	5,67%	45.513	ISD
aanvullend budget voor zorgvuldige overgang naar Wmo 2015	200	26,99%	216.727	ISD
compensatie begrotingsakkoord 2014	195	26,32%	211.309	ISD
Totaal overige nieuwe taken	741	100,00%	802.974	

Totaal nieuwe taken Wmo 2015	totaal macrobudget		Hillegom	2015
totaal decentralisatie AWBZ	1735		1.879.700	
totaal nieuwe taken	741		802.974	
aanvullend lokaal uitvoeringsbudget 2,5%			68.787	Gemeente
totaal nieuw budget Wmo 2015 meicirculaire 2014	2476		2.751.461	

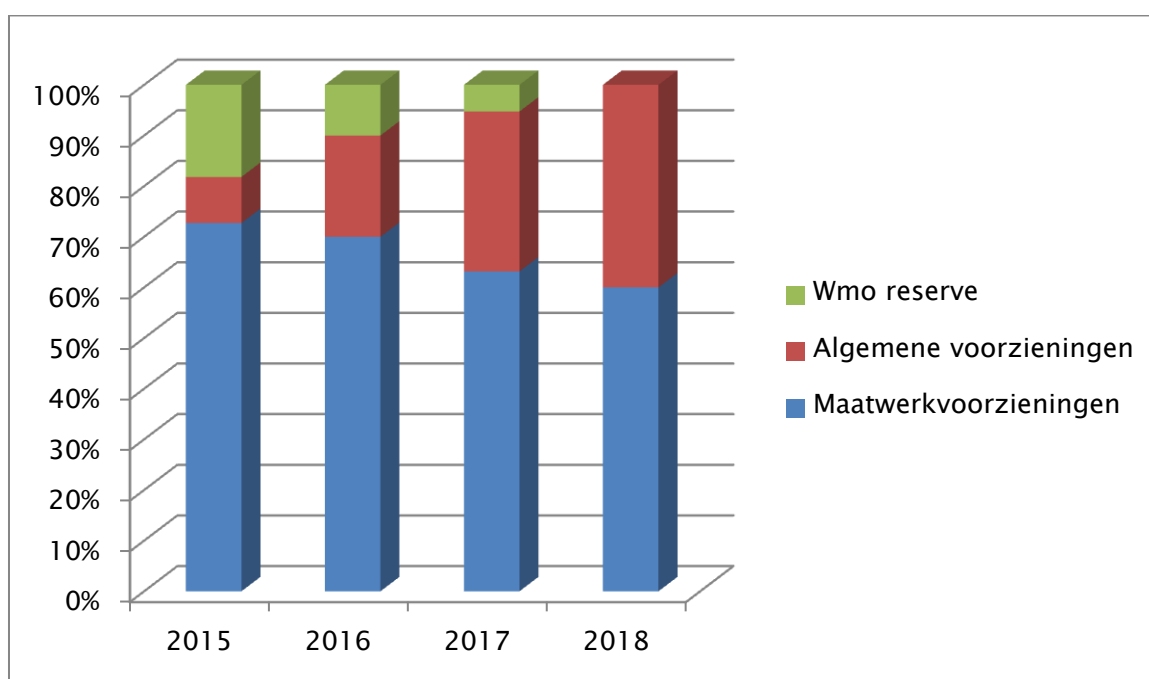
Hierboven staan de baten benoemd. Die zijn afgeleid van de meicirculaire. In de septembercirculaire blijkt dat het totaalbedrag iets lager uitpakt: € 2.732.817. De kosten zijn lastiger in beeld te brengen. Maatwerkvoorzieningen worden door de ISD ingekocht langs het traject van bestuurlijke aanbesteding. Plannen voor nieuwe algemene voorzieningen worden door maatschappelijke partners ontwikkeld. Daarom hebben we nog geen goed beeld van de omvang van de uitgaven.

NB: In de hierboven in beeld gebrachte budgetten zijn ook de uitvoeringskosten, waaronder de organisatiekosten van de ISD, verdisconteerd.

8.4. Transformatie

Na de transitie van de nieuwe taken in het overgangsjaar 2015 begint het tijdperk van transformatie. We streven naar een verschuiving van geïndiceerde maatwerkvoorzieningen naar laagdrempelige algemene voorzieningen en een bredere inzet van de kracht van onze samenleving. We werken in 2015 met de maatschappelijke partners verder om burgerkracht te versterken en het aanbod van algemene voorzieningen te innoveren. Dit moet zich financieel vertalen in een verschuiving van het budget voor maatwerkvoorzieningen naar het budget voor algemene voorzieningen. Dit moet ertoe leiden dat vanaf 2017 de Wmo binnen het rijksbudget wordt uitgevoerd.

Figuur 2 geeft een globaal meerjaren beeld van het verloop van de budgetten.

9. **Communicatie.**

We sluiten aan bij de communicatiestrategie in de Bollenstreek. Die sluit aan bij landelijke communicatie activiteiten die vanuit het Rijk en VNG worden georganiseerd.

Daarnaast voeren we lokaal ook nog de volgende acties uit:

- Twee wekelijks column “Kijk in de zorg” in de Hillegommer, met verhalen uit de praktijk verteld door een professional van het sociaal team.

- Promotie campagne “Hillegomvoorelkaar.com” .Samen met communicatie medewerkers van de maatschappelijke partners stimuleren we zo vraag en aanbod en het maken van matches hiertussen.
- Verbeteren naamsbekendheid Lokaal Loket. Actief informeren van vrijwilligers(organisaties) over rol en werkwijze van het loket.
- Een informatiefolder over de toegang in de Wmo.

10. Privacy

De gemeente Hillegom vindt het beschermen van persoonlijke informatie van cliënten belangrijk en doet dit al onder Wet bescherming persoonsgegevens. Met de nieuwe taken die gemeenten per 1 januari krijgen, worden aanvullende afspraken gemaakt.

In het nieuwe stelsel hebben de gemeenten net als nu veel ondersteuning toevertrouwd aan uitvoeringsorganisaties zoals de Intergemeentelijke Sociale Dienst en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Zij zijn eraan gewend om persoonlijke gegevens te beschermen. En om steeds aan de nieuwe privacy eisen te voldoen. Zo heeft de ISD een beveiligingsplan opgesteld, dat in december ter vaststelling aan het college is aangeboden

De huidige cliëntgegevens bij ondermeer de ISD en CJG en bij overige zorgaanbieders zijn dus al beschermd. Daardoor zijn ze alleen beschikbaar voor de desbetreffende medewerkers, bijvoorbeeld een Wmo-consulent of een jeugdhulpverlener. Persoonlijke gegevens worden uitsluitend gedeeld na voorafgaande toestemming van de cliënt. En de toegang tot de gegevens zelf wordt goed beveiligd. Mensen die aangewezen zijn op ondersteuning kunnen er dus op kunnen vertrouwen dat er zorgvuldig met hun gegevens wordt omgegaan. Dit blijft van kracht als de gemeenten verantwoordelijk worden voor nieuwe taken. Voor organisaties die pas per 1 januari 2015 een taak krijgen binnen het sociaal domein worden hernieuwde of nieuwe protocollen opgesteld. Dit alles om de gegevens van de cliënten goed te beschermen.

In januari gaan de vijf Bollengemeenten samen een privacyscan uitvoeren. Hiermee krijgen we een goed beeld van mogelijke lacunes in de bescherming van persoonsgegevens en treffen we, zo nodig, maatregelen om dit te verhelpen.